

**CURLİNG SPOR BRANŞINDA YARIŞAN
SPORCULARIN ÇOK YÖNLÜ LİDERLİK
YÖNELİMLERİ DÜZEYLERİNİN FARKLI
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ**

Ayşe GÖZÜTOK

Yüksek Lisans Tezi

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı

2024

(Her hakkı saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
KIŞ SPORLARI VE SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BİLİM DALI

**CURLİNG SPOR BRANŞINDA YARIŞAN SPORCULARIN LİDERLİK
YÖNELİMLERİ DÜZEYLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

(Investigation of The Multi-Faceted Leadership Tendencies Levels of Athletes Competing in
The Curling Sports Branch in Terms of Different Variables)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ayşe GÖZÜTOK

Danışman: Prof. Dr. Erdoğan TOZOĞLU

Erzurum
Ağustos, 2024

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Ayşe GÖZÜTOK tarafından hazırlanan “Curling Sporunda Yarışan Sporcuların Liderlik Yönelimleri Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi” başlıklı çalışması 26 / 08 / 2024 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dalında Yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı: Doç. Dr. Öner GÜLBAHÇE

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Danışman: Prof. Dr. Erdoğan TOZOĞLU

Atatürk Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Sertaç ERCİŞ

Atatürk Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

.... / / 202..

Aslı ıslak imzalıdır

Prof. Dr. Fatih KIYICI

Enstitü Müdürü

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek lisans Tezi olarak sunduğum “Curling Sporunda Yarışan Sporcuların Liderlik Yönelimleri Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

26/ 08/ 2024

Aslı ıslak imzalıdır

Ayşe GÖZÜTOK

☐ Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

☐ Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, değerli bilgi ve katkıları ile yöneten, çalışmamın her aşamasında yardımlarını esirgemeyen, her daim destekçim olan ve her zaman örnek aldığım çok kıymetli hocam, Sayın Prof. Dr. Erdoğan TOZOĞLU'na en derin saygı ve şükranlarımı sunarım.

Çalışmalarım sırasında ilgi ve desteklerini esirgemeyen Prof. Dr. Kenan ŞEBİN'e, değerli jüri üyelerine ve bu zorlu süreç boyunca beni büyük bir sabırla destekleyen kıymetli eşim, arkadaşlarım ve aileme teşekkür ederim.

Ayşe GÖZÜTOK

ÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

CURLİNG SPORUNDA YARIŞAN SPORCULARIN LİDERLİK YÖNELİMLERİ DÜZEYLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Ayşe GÖZÜTOK

Ağustos 2024, 58

Amaç: Bu çalışmada Türkiye’de Curling sporu yapan sporcuların farklı değişkenler açısından Çok Yönlü Liderlik Yönelim düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma “Tarama Modeli” olarak uygulanmıştır. Türkiye’de 2021-2022 yılında curling spor branşında Süper Lig, 1. Lig ve 2. Lig klasmanında mücadele eden ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 97 kadın ve 95 erkek olmak üzere toplam 192 sporcu oluşturmaktadır. Araştırmada “Kişisel Bilgi Formu” ile birlikte “Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği” kullanılmıştır. Tüm analizler SPSS 25,0 istatistik programıyla yapılmıştır.

Bulgular: Yapılan testler sonucunda; Çok Yönlü Liderlik Ölçeği alt boyutlarında bekar ve evli sporcular arasında $p<,050$ düzeyinde insan kaynaklı liderlik alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu, sporcuların, sporculuk süreleri ile ÇYLÖ alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu, yapılan test sonucunda ÇYLÖ alt boyutlarında sporcuların eğitim düzeyleri arasında $p<,050$ düzeyinde bütün alt boyutlarda anlamlı farklılık olduğu, sporcuların takımdaki rolleri ile ÇYLÖ alt boyutları arasında anlamlı farklılık olduğu, sporcuların bulundukları klasman düzeyleri ile ÇYLÖ alt boyutları arasında $p<,050$ düzeyinde anlamlı farklılık olduğu sonucu bulunmuştur. Diğer alt boyutlarda ise anlamlı farklılık olmadığı sonucu bulunmuştur.

Sonuç: Yapılan araştırmada, sporcuların medeni durumları, sporculuk süreleri ve haftalık antrenman süreleri, eğitim düzeyleri ve takımdaki rollerin’in Çok Yönlü Liderlik Yönelimlerine etki ettiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: curling, spor, liderlik, çok yönlü liderlik yönelimi ölçeği

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

INVESTIGATION OF THE MULTI-FACETED LEADERSHIP TENDENCIES LEVELS OF ATHLETES COMPETING IN THE CURLING SPORTS BRANCH IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

Adı SOYADI

AYŞE GÖZÜTOK

August 2024, 58

Purpose: This study aims to determine the multidimensional leadership orientation levels of the athletes who do curling in Turkey in terms of different variables and to offer suggestions according to the results.

Method: This study was applied as a "Screening Model", and consisted of a total of 192 athletes, '97 women and 95 men' who actively competed in super league, 1st and 2nd divisions during 2021/2022 season and voluntarily participated in the study. The "Personal Information Form" and the "Multidimensional Leadership Orientations Scale (ÇLYS)" were together used in the study. SPSS 25.0 package program was used in the analysis of the data.

Findings: As a result of the test, it was concluded that there was a significant difference between single and married athletes in the sub-dimensions of the multidimensional leadership scale at the level of $p<.050$ in the sub-dimension of human induced leadership. A positive significant relationship was found between the duration of sportsmanship and the sub-dimensions of the multifaceted leadership scale. As a result of the test, it was concluded that there was a significant difference between the education levels of the athletes in the sub-dimensions of the multidimensional leadership scale at the level of $p<.050$ in all sub-dimensions. As a result of the test, it was concluded that there was a significant difference between the roles of the athletes in the team in the sub-dimension of political leadership. As a result of the test, it was concluded that there was a significant difference between the classification levels of the athletes at the level of $p<.050$ in all sub-dimensions. As a result of the test, it was concluded that there was no significant difference in other sub-dimensions.

Result: According to the study; It was concluded that marital status, duration of sportsmanship, weekly training times, education levels of the athletes and roles of the athletes in the team are all effective for the multidimensional leadership scale of the athletes.

Keywords: Curling, sports, leadership, multidimensional leadership orientation

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZ.....	iv
ABSTRACT	v
MASTER’S THESIS.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ	10
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ	11
BİRİNCİ BÖLÜM.....	12
Giriş	12
Araştırmanın Amacı	12
Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi	12
Araştırmanın Sınırlılıkları	13
Varsayımlar	13
İKİNCİ BÖLÜM	14
Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar.....	14
Liderlik Kavramı.....	14
Liderlik Yönelimleri.....	14
Liderlik Türleri.....	14
Yapısal liderlik.	15
İnsan kaynaklı liderlik.....	15
Politik liderlik.	16
Sembolik liderlik.....	16
Curling	16
Curling’in Tarihi	17
Türkiye’de Curling.....	18
Curling Oyun Kuralları	19
Oyun alanı. (Sheet).....	19

Curling’de Kullanılan Malzemeler	20
Taş.....	20
Curling ayakkabısı.	21
Curling süpürgesi.	22
Takoz. (Hack).....	22
Merkez yakınlık ölçüm aleti.	23
Denge destek aleti.	23
Curling Oyunu.....	24
Oyun süresi, takımlar ve oyuncu sıralamaları.....	24
Serbest koruma alanı.	25
Puanlama.	25
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	27
Yöntem	27
Araştırma Yöntemi.....	27
Çalışma Grubu/Katılımcılar	27
Veri Toplama Teknikleri/Araçları.....	27
Süreç/Uygulama.....	27
Verilerin Analizi.....	28
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	31
Bulgular	31
BEŞİNCİ BÖLÜM	44
Tartışma ve Sonuç	44
Öneriler.....	47
KAYNAKÇA	48
EKLER	52
Ek-1.Etik Kurul Kararı.....	52
Ek-2. Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği	53
Ek-3. Çalışma İzin Yazısı	55
ÖZGEÇMİŞ.....	56

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Çok Yönlü Liderlik Ölçeği Güvenirlilik Cronbach's Alpha değerleri	28
Tablo 2. Çok Yönlü Liderlik Ölçeği Normallik Dağılımları	29
Tablo 3. Sporcuların Cinsiyet Dağılımı	31
Tablo 4. Sporcuların Yaş Ortalamaları	31
Tablo 5. Sporcuların Medeni Durumları	31
Tablo 6. Sporcuların Öğrenim Durumları	32
Tablo 7. Sporcuların Oyundaki Pozisyonları	32
Tablo 8. Sporcuların Takımdaki Rollerleri	33
Tablo 9. Sporcuların Antrenörlerin Cinsiyetleri	33
Tablo 10. Sporcuların Bulundukları Klasman Düzeyleri	33
Tablo 11. Sporcuların Sporculuk ve Haftalık Antrenman Yapma Süreleri Ortalamaları	34
Tablo 12. Sporcuların Cinsiyet Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması.....	34
Tablo 12. Sporcuların Cinsiyet Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması.....	35
Tablo 14. Sporcuların Yaşları ile Çok yönlü Liderlik Ölçeği Alt Boyutları Arasındaki İlişki	35
Tablo 15. Sporcuların Medeni Durum Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması.....	36
Tablo 16. Sporcuların Medeni Durum Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması.....	36
Tablo 17. Sporcuların Sporculuk ve Haftalık Antrenman Süreleri ile Çok yönlü Liderlik Ölçeği Alt Boyutları Arasındaki İlişki.....	37
Tablo 18. Sporcuların Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması.....	38
Tablo 19. Sporcuların Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması.....	38
Tablo 20. Sporcuların Oyuncu Pozisyonu Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması.....	39
Tablo 21. Sporcuların Oyuncu Pozisyonu Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması.....	40

Tablo 22. <i>Sporcuların Takımdaki Rollerı Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması</i>	40
Tablo 23. <i>Sporcuların Takımdaki Rollerı Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması</i>	41
Tablo 24. <i>Sporcuların Bulundukları Klasman Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması</i>	42
Tablo 25. <i>Sporcuların Bulundukları Klasman Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması</i>	42
Tablo 26. <i>Sporcuların Antrenörlerinin Cinsiyetleri Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması</i>	43
Tablo 27. <i>Sporcuların Antrenörlerinin Cinsiyetleri Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması</i>	43

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. <i>Donmuş Gölde Oynanan Curling'in Resmedilmesi, (URL 1)</i>	18
Şekil 2. <i>Eski Zamanlarda Curling, (URL 2)</i>	18
Şekil 3. <i>Curling Oyun Alanı, (URL 3)</i>	20
Şekil 4. <i>Curling Taşı, (URL 4)</i>	21
Şekil 5. <i>Curling Ayakkabısı ve Slider, (URL 5)</i>	21
Şekil 6. <i>Curling Süpürgesi, (URL 6)</i>	22
Şekil 7. <i>Takoz (Hack), (URL 7)</i>	22
Şekil 8. <i>Merkez Yakınlık Ölçüm Aleti (URL 8)</i>	23
Şekil 9. <i>Dijital Ölçüm Aleti (URL 9)</i>	23
Şekil 10. <i>Serbest Koruma Alanı, (URL 10)</i>	25

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

ÇYLYÖ	: Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği
ÇYLY	: Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri
WCF	: World Curling Federasyonu (Dünya Curling Federasyonu)
End	: Set/devre
Hog	: Oyun hattı
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
N	: Kişi Sayısı
Ss	: Standart Sapma
P	: Anlamlılık Düzeyi

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Genel olarak insanlar grup halinde yaşayan sosyal varlıklardır. Belirli amaçlara ulaşmak içinde grup halinde kalmayı sürdürürler. Bundan dolayıdır ki bu amaçlara ulaşmak isterken kendilerine birilerinin önderlik etmelerini isterler. Günümüzde değişen yönetim anlayışıyla beraber lidere duyulan ihtiyaç ve inanç daha da artmaktadır. Özünde yönlendirici, çözüm bulucu, yol gösterici, geliştirici vb. gibi kelime anlamları içeren liderlik hem yapılan eyleme katkı sağlar hem de katkının içerisinde bizzat bulunur (Barutçugil, 2014).

Liderliği; Yetim (1996) belirli amaçları arzu, istek ve heyecanla yerine getirebilmek için insanları kendine inandırabilme yeteneği olarak vurgulamış ve yönetilenle yöneten arasındaki ilişkiyi kapsadığını belirtmiştir.

İnsanları belirli amaçlar için bir grup altında birleştirerek, belirlenen amaçları gerçekleştirebilmek için gruptaki kişileri etkileyerek onları harekete geçirme bilgi, beceri ve yeteneği olan kişiler lider olarak tanımlanabilir (Eren, 2014:435).

Sporda da karşılaşılan sorunlar, başarı için istenen çözüm yolları, yüksek performansa ulaşmak için karşılaşılan teknik ve taktiksel olumsuzluklar, hatta karşılaşılan psikolojik sorunlarda bile bu durumu fark edip bizi bu durumdan kurtaracak liderlere ihtiyacımız vardır.

Spor, birey ve toplumların kişisel farklılıklarını gözetmeksizin tüm kitleleri ilgilendiren küresel bir olgu haline gelmiştir (Arıkan vd., 2004). Bunun yanında yapılan fiziksel aktivitelerin vücut üzerindeki etkileri düşünüldüğünde sağlık alanında da vazgeçilmez olmuştur.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma Türkiye’de curling sporu yapan sporcuların liderlik yönelim düzeylerinin farklı değişkenler açısından (cinsiyet, yaş, medeni durum, öğrenim durumu, oyuncu pozisyonları, takımdaki rolleri, sporcu antrenörlerinin cinsiyetleri, klasman düzeyleri, haftalık antrenman yapma süreleri) belirlenmesi amaçlanmıştır ve çıkan sonuçlara göre öneriler sunulmasıdır.

Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi

Takım sporlarında mücadele ve antrenman sürecinde başarının artırılması için takım içinde liderlik yapmakta olan sporcuların liderlik özelliklerinin önemli bir etken olduğu

bilinmektedir. Curling sporcularının, takım içinde liderlik yapan sporcuların çok yönlü liderlik yönelimlerini bilmek bu sporla uğraşan herkese avantaj sağlayacağı düşünülmüştür.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma, Türkiye’de 2021-2022 yılında 2. Lig, 1. Lig ve süper lig’de mücadele eden 97 kadın, 95 erkek olmak üzere toplam 192 sporcu ile sınırlı tutulmuştur.

Varsayımlar

Araştırmanın temel varsayımı; örneklem grubunun evren için temsil niteliğinin olduğu varsayılmaktadır.

Araştırmaya katkıda bulunan katılımcıların kendilerine verilen ölçme araçlarının tümünü, kendilerini bilinçli bir şekilde ve açık yürekli olarak yanıtladıkları varsayılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Liderlik Kavramı

Lider, önde yürüyerek birlikte seyahat ettiği kişilere yol gösteren kişidir. Etkin liderliğin başlıca görevi alışılmışın dışında düşündürmektir (Vries, 2007:20). Yenel (2018) liderlik kavramını, “bir grubu amaçları doğrultusunda harekete geçiren, yol gösteren, rehberlik eden, öncülük eden kişi olarak tanımlarken, lideri ise bu eylemleri gerçekleştiren kişi” olarak tanımlar. Lider, belirli bir grubun özellikle duygularını etkileyerek onlara belirli işleri veya davranışları isteyerek yapmalarını sağlama becerisi olarak ifade edilmiştir (Kalfa. 2019:74). Liderlik ise, bir grup insanı belirli amaçlar etrafında toplayabilme ve bu amaçları gerçekleştirmek için onları harekete geçirme yeteneği ve bilgisinin toplamı olarak tanımlanmıştır. Liderlik zamanla değişen koşullarla beraber farklı nitelikler kazandırılabilir bir kavramdır. Dursun vd. (2019) lider kavramını, “örgütün bireyler üzerinde bıraktığı etki ile onlara örgütün amaç ve hedeflerini benimseten ve bu doğrultuda planlı ve sistematik performans göstermeleri için onları sevk ve idare eden kişi” olarak ifade etmişlerdir.

Liderlik Yönelimleri

Tarihten günümüze kadar gelindiğinde liderlik yönelimleri ile alakalı birçok tür olduğu görülmektedir. Liderin; vizyon belirlemek, meydan okumak, düzeni zorlamak, değişimi yönetmek ve geleceği düşünmek, başkalarını cesaretlendirmek, örnek olmak ve rol model oluşturmak, ilham vermek, motive etmek, liderler yetiştirmek vb. gibi birçok zor uğraşı vardır.

Liderlik Türleri

Çok sayıda ve farklı türlerde liderlik türleri vardır. Bunlar; Demokratik Liderlik, Otokratik Liderlik, Serbestçi Liderlik, Otoriter Liderlik, Diktatör Liderlik, Katılımcı Liderlik, Doğal Liderlik, Hümanist (Babacan) Liderlik, Destekleyici Liderlik, Vizyoner Liderlik, Koçluk Tarzı, İlişkisel Liderlik, Hız Belirleyici Liderlik, Mentorluk Tarzı, Kolaylaştırıcı Liderlik Tarzı, Mümkün Kılıcı Tarz’lardır (Aslan, 2013).

Liderlik tarzları, en yalın haliyle dört başlık altında incelenebilir. Bu tarzlar; otoriter, demokratik, koç ve liberal liderliktir (Barutçugil, 2014).

Otoriter lider: Hedefe yönelik standartları belirleyen ve buna bağılı olarak sonuçları sürekli kontrol ederek olumlu veya olumsuz geri bildirimlerle destekleyen liderlik türüdür (Çetin & Beceren, 2007). Otoriter lider bütün kararları kendisi verir.

Demokratik lider: Ekip üyelerinin bilgi ve deneyim sahibi olduğı ortamlara uygu, çalışanların kararlara katıldığı, çalışanlar arasında güven ve iş birliğinin sağlandığı tarzıdır (Aslan, 2013).

Koç lider: Koç lider; hem sonuca hem de sürece yönelik ilgisini birlikte ve dengeli bir şekilde sürdürdüğü liderlik tarzıdır.

Liberal lider: Hitap ettiğı ekibe güvendiğı için ya da onlarla artık ilgilenmediğı için müdahale etmeyen, kararları onlara bırakan ve denetleme ihtiyacı duymayan liderlik tarzıdır.

Liderlik çok boyutlu bir kavram olduğı için düşünürler liderliğe alternatif yaklaşımlar adı altında farklı kuramlarla açıklamaya çalışmışlardır. Farklı yaklaşımlar ve modellerde bu tarzların farklı yorumlamaları ve türleri bulunmaktadır. Bazen aynı tarzlar lider özellikleri ve davranışlarındaki küçük farklılıkları işaret ederek farklı isimlerle farklı tarzlar olarak da sunulmaktadır (Barutçugil, 2014).

Bolman ve Deal (1991) örgütleri ve liderliği anlamak için dört çerçeve modelini geliştirmiştir. Bunlar; yapısal, insan kaynağı, politik ve semboliktir (karizmatik) (Bolman & Deal, 1991:511). Biz de çalışmamızda bu 4 çerçeve modelini kullanarak araştırmamızı tamamlayacağız.

Yapısal liderlik.

Dört çerçeve modelinde yapısal çerçeve için; sosyoloji disiplininin çıkarım yaptıklarını ifade etmişlerdir. Bu çerçevenin hedefleri ve amacı vurguladığına dikkat çekmişlerdir. Yapısal bakış açısına sahip liderler açık talimatlar verir, yeni politika ve kurallar veya yeni yapılanma boyunca örgüt problemlerini çözmeyi amaçlar. Sonuçlar için kişileri sorumlu tutar (Bolman & Deal, 1991:512). Problemleri çözme yöntemleri emir-komuta zinciri değildir yapısalcı liderle çalışanlar görev ve sorumluluklarını, örgüte katkılarını bilirler (Bolman & Deal, 2003).

İnsan kaynaklı liderlik.

İnsan kaynaklı liderlik çerçevesini çizerken, psikoloji ve örgütsel davranış alanlarından yararlanmışlardır. İnsanların ihtiyaçlarına odaklanmışlar buna ilaveten çalışanların temel ihtiyaçlarını karşılayan örgütlerin karşılamayan örgütlere kıyasla daha iyi çalışacaklarını ifade etmişlerdir. İnsan kaynakları liderleri ilişkilere ve duygulara değer verir. Bu ilişkileri

güçlendirmek ve kolaylaştırma yoluyla liderlik etmeye çalışırlar. Kişiler arasındaki ya da bireylerdeki problemleri tanımlamak niyetindedirler (Bolman & Deal, 1991:512).

Politik liderlik.

Politik bakış açısı çerçevesine göre, örgüt amaçlarının yerine bireysel ve grup çıkarlarını vurgular. Siyaset biliminden beslenerek kıt kaynaklar için sürekli bir rekabetten ve farklı çıkarların olduğunu varsayar. Politik liderler gerçekliğe ve pragmatizme değer veren yandaşlar ve arabuluculardır (Bolman & Deal, 1991:514). Politik çerçeveye göre örgütler, aralarında sürekli farklılıklar olan ve kıt kaynaklar dünyasında yaşayan bireyler ve gruplardan oluşan topluluklardır. Bu perspektif, çalışanların ihtiyaçlarını dikkate alır ancak kıt kaynaklar ve uyuşmayan tercihlerin ve ihtiyaçların çarpışmasına yol açacağını belirtir. Bu tarz liderler insanları ve kaynakları harekete geçirebilen, ikna edici ve etkileyici, örgütsel uyumsuzluklara politik olarak duyarlı ve muhalefete karşı kazanmasını bilen kişiliklerdir (Bolman & Deal, 1991).

Sembolik liderlik.

Sembolik Çerçeve ise, kavramları ve görüntüleri çoğunlukla antropoloji alanı olan birçok disiplin ile sentezlemektedir. Örgütlenmeler insan davranışlarını gizlice şekillendiren bununla birlikte ortak bir misyon, kimlik duygusu, sembollerin ve örgüt kültürün gelişmesine katkı sağlamaktadır. Sembolik liderler sergiledikleri ve karizmatik duruşlarıyla coşku ve bağlılık duygusu aşılarlar (Bolman & Deal, 1991:514). Sembolik liderler, dikkatleri toplamak için sembollerden yararlanırlar. Belirsiz çevre koşullarında, akla yatkın yorumlarla olayların anlaşılabilmesini sağlamak için tecrübeleri dile getirirler. İkna edici konuşmalar, şimdiki zamana ve geçmişe ait hikayeler, törenler, ritüeller yoluyla bilgiyi yayaylar. Sembolik liderler kendi kural ve adetlerini kullanma konusunda tutarlıdırlar (Aslan, 2013).

Kimi zaman denetleyicilerden çok astların davranışlarını etkilemede karizmatik üstler daha başarılı olmaktadır (Keçecioğlu, 2003). Bazı özellikler karizmatik liderliğe katkıda bulunurlar. Bunlar: İzleyiciler; liderlerin inandıklarının doğruluğuna güvenirlir, lideri koşulsuz şartsız kabul ederler, liderden etkilenirler ve gönüllü olarak dinlerler. Bundan dolayı karizmatik liderler kendine özgü özellikleri ve davranışları olduklarına inanırlar, kendilerine güvenirlir, kendi inaç ve ideallerinin doğruluğuna inanır ve insanları etkilemeye ihtiyaç duyar.

Curling

Spor, önceden belirlenmiş kurallara göre bireysel veya takım halinde yapılan, genellikle rekabete dayalı yarışma ve kişisel eğlence veya mükemmelliğe ulaşmak için yapılan fiziksel veya zihinsel aktivitelere denir.

Curling, buzun üzerinde oynanan stratejiye dayalı bir takım sporudur.1 yedek 4 asıl oyuncu olmak üzere toplam 5 sporcudan oluşan, 45.720 metre uzunluğunda ve 4.75 metre genişliğindedir. Buzun her iki ucunda bulunan ev diye tabir ettiğimiz yer, iç içe geçmiş halkalardan meydana gelmektedir. Oyunun amacı, buzun üzerinde 19.96 kiloluk granitten yapılmış taşları evin merkezine veya merkeze en yakın bölgeye atmaktır. Pistin iki ucunda bulunan 3,66 metre çapındaki ev'in hogdan (oyun hattı) olan uzaklığı 6,4 metre, evlerin birbirine uzaklığı ise 34,7 metredir. Karşı takıma nazaran ev'in merkezine daha yakın taş konumlandırılan takım, o end(set) için puan kazanmış olur.

Oyuncuların amacı ise, atılan taşları evin merkezine doğru, rakiplerinden daha iyi pozisyonda mümkün olduğunca çok taş biriktirmeye çalışmaktır.

Bir curling takımı, kaptan, yardımcı kaptan, birinci oyuncu, ikinci oyuncu ve yedek oyuncu olmak üzere toplamda 5 oyuncudan oluşur. Yedek oyuncu hariç her oyuncunun 2 (iki) atış yapma hakkı vardır ve takımlar her oyunda 8 (sekiz) adet atış kullanır. Oyun esnasında her iki takım sırayla atış yaparlar. Resmi turnuvalarda bir maçın kazananı 10 end'in sonunda belirlenir ve bir oyunun tamamlanması için 2 takımın toplamda 16 taşını oyuna sokmuş olması gerekmektedir. Müsabaka esnasında oynanan devrelerde yalnızca bir takım puan alabilir. 8 yada 10 devre sonunda takımların puanları toplanarak kazanan takım belli olur. Curling'de her takıma 10 endlik bir oyun için 38 dakika, 8 endlik bir oyun için ise 30 dk düşünme süresi verilir (Süleymanoğulları, 2021).

Curling her yaş gruplarının sosyalleşmek, üst düzeyde yarışmak ve zevk almak için rekabet ettikleri olimpiik bir spordur.

Curling'i benzersiz yapan kavram ise süpürmedir. Oyuncular taş durana taşın önünü süpürürler. Süpürgelerin buz üzerinde sürtünmesiyle taşın önündeki buz moleküllerinin bir katmanı erir. Bu ısınmayla taş hızını korur, daha düz ya da dönerek hareket eder.

Curling'in Tarihi

Curling tarihine bakıldığında, spor XVI. Yüzyılın başlarında İskoçya da yapılmıştır. Kuzey Avrupa da donmuş göllerde oynanmaya başlanmıştır. Tarihe geçen kayıtlarda 1541 yılında İskoçya'nın Renfrewshire şehrinde bulunan Paisley Manastırı yakınlarında bulunan buz üzerinde taşlarla oynanmış bir tür Curling yarışmasından bahseden kayıtlara rastlanılması bu sporun doğuşunun İskoçya'da gerçekleştiği fikrini güçlendirmektedir (Eberlin, 2016). Curling tarih de doğal göller üzerinde oynansa da artık günümüzde spora özel tasarlanan ve iklimlendirilen kapalı buz pistleri üzerinde oynanmaktadır. Dünya Curling Federasyonu Perth şehrinde kurulmuştur. Federasyona bağlı olarak kurulan ilk kulüp, Kraliyet Caledonian Curling

kulübüdür. 1716 Kilsyth Curling takımı Dünya da ilk resmi takım oma özelliğine sahiptir ve hala varlığını devam ettirmektedir (Dumlu, 2015).

Bu spor Canada'ya İskoçya'dan göç eden insanlar götürmüş, tanıtmış ve oynamışlardır. İlk kez 1924 yılında Kış Olimpiyatlarında bir olimpik spor olarak yer alan curling, 1998'den beri Kış Olimpiyatlarında resmi olarak yer almaktadır (Polat, 2019).

Şekil 1. Donmuş Gölde Oynanan Curling'in Resmedilmesi, (URL 1)

Şekil 2. Eski Zamanlarda Curling, (URL 2)

Türkiye'de Curling

Curling sporu ülkemize 2011 yılında Erzurum ilinin ev sahipliğini yaptığı 25. Dünya Üniversiteler Kış Oyunları organizasyonu ile gelmiştir. 2009 yılında Dünya Curling Federasyonunun takviminde yer alan kurslara Prag ve Füssen şehirlerinde eğitim görmek için

sporcu, buz teknisyeni, antrenör olarak kursiyerler gönderilmiş ve aynı zamanda da WCF üyelik işlemleri başlatılmıştır.

2010 yılında düzenlenen ülkemizin ilk katıldığı Avrupa C grubu şampiyonasında Kadın A milli takımımız turnuvayı 2. Olarak tamamlayıp bir üst grup olan Avrupa B grubuna yükselmiştir.

2012 yılında Türkiye’de düzenlenen Avrupa C grubu şampiyonasında Erkek A milli takımımız B grubuna yükselmiştir.

2016 yılında İskoçya’da düzenlenen Avrupa B grubu şampiyonasında Kadın A milli takımımız Avrupa A grubuna yükselmiştir.

2019 yılında İsveç’te düzenlenen Avrupa B grubu şampiyonasında Kadın Milli takımımız 2. Defa Avrupa A grubuna yükselmiştir.

2021 yılında Norveç’te düzenlenen Avrupa A grubu şampiyonasında Kadın A milli takımımız turnuvayı 7. Sırada tamamlamıştır ve tarihinde ilk defa Dünya Curling Şampiyonasına Katılmaya hak kazanmıştır. 2022 yılında katıldığı Dünya Şampiyonasını 11. Sırada tamamlamıştır.

2021 yılında Norveç’te düzenlenen Erkekler B grubu Şampiyonasında Erkek Milli takımımız A grubuna yükselmiştir.

2022 yılında İsveç’te düzenlenen hem kadın hem erkek Avrupa A Grubu Şampiyonasında takımlarımız turnuvayı 6. Sırada tamamlamışlardır. Erkek takımımızın bu sıralamasıyla ilk defa Dünya Curling Şampiyonasına katılmaya hak kazanmıştır.

Türkiye Curling Federasyonu 2023 verilerine göre lisanslı sporcu sayısı 494 ve toplam kulüp sayısı 127 dir.

Curling Oyun Kuralları

Oyun alanı. (Sheet)

Curling’de oyun alanı sheet olarak adlandırılır. Sheet’in uzunluğu 45.720 metre genişliği ise en fazla 5 metredir. Bu alanın etrafında oyun alanını belirleyen süngerler (bumper) vardır. Eğer bir sahanın alanı bu ölçüler için yeterli değilse uzunluk en az 44.50m. genişlik de en az 4.42m olarak uygulanabilir (Polat, 2019). Tesisin büyüklüğüne göre oyun alanları bir veya birden fazla olabilir.

Şekil 3. Curling Oyun Alanı, (URL 3)

Curling’de Kullanılan Malzemeler

Taş.

Granit malzemeden yapılan curling taşı su emme kabiliyetinin az olması ve buzun yüzeyine neredeyse hiç zarar vermemesi nedeniyle tercih edilir. İskoçya ve kanadanın çeşitli bölgelerinden çıkarılan granit malzemesinden imal edilir.

Curling taşının çevresi maksimum 91.44 cm, yüksekliği 11.43 cm ve ağırlığı da 19.96 kg’dır. Bu ağırlığa kulp (handle) ve cıvatası dahildir (Dünya Curling Federasyonu).

Her sheet’te toplam 16 taş bulunur. Taşların 8’i bir takımın, 8’i ise diğer takımındır. Bir takımın kullanacağı taşların kulpları aynı renktedir. Maçta kullanılacak olan taş rengi maçtan önce belirlenir ve o takım o renk dışındaki taşlara dokunmaz. Bir takım kırmızı kulplu taşı kullanıyorsa diğer takım da sarı renkli taşları kullanır. Kulp renkleri değişiklik gösterebilir. Curling taşı dairesel yapıdadır ve taşın buzla temas eden kısmının iç çapı 6mm, dış çapı ise 12mm’dir.

Curling buzı diğer buz pistlerinden farklıdır. Taşların buz üzerinde istenilen hız ve dönüşte gitmesi için özel olarak yapılır. Curling buzunda tüm taşlar dönecek şekilde tasarlanır ve döndükleri yönde eğilme eğilimi gösterirler, ancak bazı taşlar küçük bir farkla az veya çok dönerler. Bunun nedeni ise taşların geçmişidir. Uzun süreli oynanan taşlarda, taşların bireysel özelliklerinin değişmesinde küçük farklılıklar görülebilir (Howard, 2009).

Uluslararası resmi turnuvalarda taşların üzerinde ki kulplara kırmızı ve yeşil renkte küçük lambalar bulunur. Bu ışıklandırmanın amacı sporcuların ihlal çizgisine gelmeden taşı bırakıp bırakmadıklarını anlamak içindir. Bunu anlamak için taşın kulpuna ve hog line çizgisine elektronik bir mekanizma yerleştirilir. Eğer sporcu bir kural ihlali yaparsa taşın lambası kırmızı renk yanar ve bu taş sporcular tarafından oyun dışına alınır. Yeşil renk yanarsa herhangi bir ihlal yoktur ve oyuna devam edilir.

Şekil 4. *Curling Taşı, (URL 4)*

Curling ayakkabısı.

Curling yapabilmek için özel olarak tasarlanan curling ayakkabısı iki farklı özelliكتedir.

Ayakkabıların birisi buzda kayabilmesi için kayma özelliği bulunan teflon tabanlı ayakkabı veya yeni başlayanlar için spor ayakkabılarına takıp çıkarılabilen slider dediğimiz malzemedir. Diğer ayağımıza giydiğimiz ayakkabı ise diğerinin tersine buzı tutma özelliği olan, kaymamızı engelleyen plastikten yapılmış bir malzemedir.

Şekil 5. *Curling Ayakkabısı ve Slider, (URL 5)*

Curling süpürgesi.

Curling’de önemli malzemelerden biri olan süpürge; oyunda süpürme esnasında buzun üzerindeki su kabarcıklarının ısınmasını sağlayarak taşın buza temas eden yüzeyi ile taş arasında kaygan bir film tabakası oluşturmayı sağlar. Oluşan bu tabaka sayesinde sürtünme en az seviyeye iner ve bu işlemin sonucunda taş hızını koruyarak daha ileri bölgeye gider ve dönüşü kontrol altına alınmış olur.

Süpürge aynı zamanda; oyun alanını diğer ucunda bulunan takım kaptanı, takım arkadaşlarına taşın gelmesini istediği yeri gösterir ve arkadaşlarına kayış çizgisini göstermede kullanılır. Hemen hemen her oyuncu da süpürgesini kayış esnasında denge aleti olarak kullanır.

Süpürge sapı ağaç, kompozit, plastik ya da karbon fiber materyallerinden imal edilmektedir. Süpürgelerin baş kısmında ise “pad” adı verilen sünger döner kafa başlıkları yer alır. Bu başlıklar da sporcuların mümkün olan en etkili açıda süpürme yapmalarına olanak tanımaktadır (Dünya Curling Federasyonu, 2022).

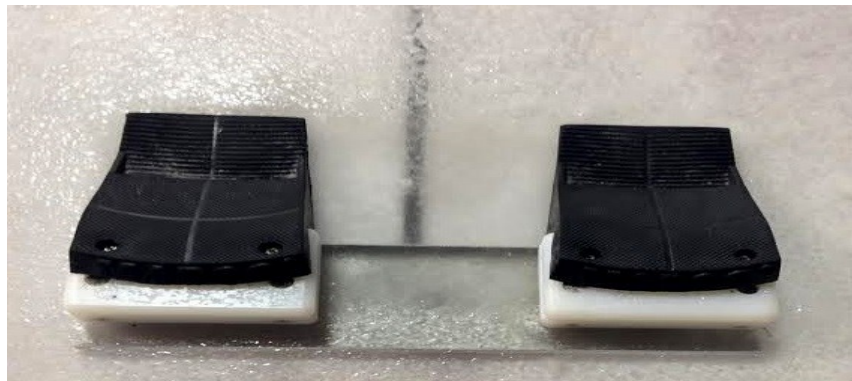
Şekil 6. *Curling Süpürgesi, (URL 6)*

Takoz. (Hack)

Takoz buzun üzerinde merkez çizgisine eşit uzaklıkta, oyuncuların kaymayan ayaklarını yerleştirip hedefe doğru itiş yaparak kaymalarını sağlayan, iki tane kauçuktan yapılmış ve birbirine paralel duran malzemeye denir.

Şekil 7. *Takoz (Hack), (URL 7)*

Merkez yakınlık ölçüm aleti.

Oyun içerisinde bir end'in sonuna gelene kadar bütün taşlar göz ile ölçülür ama end'in sonunda sporcular hangi taşın yakın olup olmadığına karar veremediyse bunun için ölçüm aletine ihtiyaç duyarlar. Ölçümü evden sorumlu olan sporcular; kaptan veya kaptan yardımcısının ihtiyaç duyması halinde hakeme söyleyerek isterler. Ölçüm yapılırken evden sorumlu olan her iki takımdan birer kişi durarak ölçülür. Diğer oyuncular eve girmez.

Şekil 8. Merkez Yakınlık Ölçüm Aleti (URL 8)

Şekil 9. Dijital Ölçüm Aleti (URL 9)

Denge destek aleti.

Denge aletini genellikle spora yani başlayan sporcular ve çocuk sporcular da dengeyi korumak ve buza alıştırmak amacıyla kullanılır. Yeterli zaman geçtikten sonra süpürgeye geçilebilir. Fakat oyun esnasında atış yaparken kesinlikle süpürge kullanılmalıdır diye bir kural yoktur. Bazı profesyonel sporcular atış yaparken denge destek aleti kullanırlar.

Curling Oyunu

Curling oyunu 10 devre (end) üzerinden oynanan, her devrede her oyuncunun ikişer taş attığı toplamda 16 taş atılan bir strateji oyunudur. Eve temas eden bütün taşlar sayı değeri taşırken eve temas etmeyen taşlar puanlamaya alınmaz.

Oyunda amaç granit taşları buzun üzerinde kaydırarak eve yerleştirmektir. Rakibin eve yerleştirdiği taşlardan daha iyi bir konumda evin merkezine bir veya birden daha fazla taş atmaya çalışılır. Bütün taşların evde konumlanmasına gerek yoktur. Bazı taşları evin dışında diğer taşları kuruması için konumlandırmak gerekir. Oyuncular satrançtaki gibi sırayla hamle yaparlar. Maça ilk başlayan takımın birinci oyuncusu taşı atar sonra rakibin birinci oyuncusu atar. Ve tekrar diğer takımın birinci oyuncusu bu defa ikinci taşı atar bu döngü dördüncü oyuncular ikinci taşlarını da attıktan sonra edn tamamlanır. Herhangi bir oyuncu atış yaparken diğer oyuncular süpürme pozisyonuna geçer sadece 4. Oyuncu (genelde kaptan) süpürmez ama oda evdeki taşları süpürür veya rakibin taşlarını tee çizgisinden sonra süpürür. Nadir de olsa eve yakın bölgelerde takım arkadaşlarının süpürmelerine yardım eder.

Oyuna ilk başlayacak olan takım maç başlamadan önce 9 dakikalık ısınma antrenmanının sonunda belirlenen iki oyuncunun; biri saat yönünde biri saat yönünün tersine atacağı iki draw atışı ile belirlenir. Atılan atışlar hakemler tarafından merkez yakınlık ölçüm aletiyle merkeze yakınlıkları ölçülür ve her iki atışın ortalaması alınır. Aynı süreç diğer takım tarafından tamamlanır ve sonuç olarak hangi takımın atışları diğer takımınkinden iyi bir ortalamaya sahip ise ilk elin son taş atma hakkı (çekiç hakkı) o takıma verilir (Dünya Curling Federasyonu, 2022).

Oyun süresi, takımlar ve oyuncu sıralamaları.

10 devrelik bir curling oyununda 38 dakika, 8 endlik bir oyun için ise 30 dakika düşünme, 8 end'lik bir tekerlekli sandalye curling maçı için 38 dk ve karışık çiftler için ise 22 dk düşünme süresi verilir. Her takım kendilerine ayrılan süre içerisinde tüm atışlarını tamamlayıp maçı bitirebilmelidir. Aksi takdirde maçı kaybetmiş sayılır (Dünya Curling Federasyonu, 2022).

Bir curling takımı 4 asıl 1 yedek sporcudan oluşur. Her sporcu, rakibiyle dönüşümlü bir şekilde, her devrede üst üste iki atış yapar. Bir takım maça başlamadan önce oyuncu sıralamasını, kaptan (skip) ve yardımcı kaptanın (vice skip) kim olduğunu, oyuncu pozisyonlarını yazılı olarak hakemlere bildirir ve maç bitene kadar değişim olmazsa bu şekilde tamamlanır. Genelde dördüncü oyuncu kaptan, üçüncü oyuncu yardımcı kaptan olarak oynar.

Birinci oyuncu genelde 1 ve 2 numaralı taşları, İkinci oyuncu 3 ve 4 numaralı taşları, üçüncü oyuncu 5 ve 6 numaralı taşları ve dördüncü oyuncu ise 7 ve 8 numaralı taşları atar.

Serbest koruma alanı.

Serbest koruma alanı; oyunun oynandığı evin tee çizgisi ile ihlal çizgisi arasındaki eve değmeyen taşlar serbest koruma alanı (free guard zone) içerisinde kabul edilir. Serbest koruma alanı içerisinde olan taşlar o end'in 6. taşından önce isteyerek veya istemeyerek de olsa rakip tarafından oyundan çıkarılamaz. Eğer ögle bir durumla karşılaşırsa yapılan atıl geçersiz sayılır, o taş oyundan çıkarılır ve pozisyonu bozulan taş rakip tarafından eski pozisyonuna alınır.

Ayrıca serbest koruma alanı içerisinde bulunan ve senter çizgisine (merkez çizgi) değen taşlara ilk 6 taştan önce temas edilip senter çizgisinden çıkarılamaz. Senter line'a değen taşın pozisyonu rakip tarafından bozulursa, senter line'dan çıkarılırsa; değen taş oyundan çıkarılır ve bu taş rakip tarafından eski pozisyonuna getirilir. Bu kurala “no tick zone” denir (Dünya Curling Federasyonu, 2022).

Şekil 10. Serbest Koruma Alanı, (URL 10)

Puanlama.

Takımlar, bir devre tamamlandıktan sonra bir takımın merkeze en yakın bir veya birden fazla olan taşları puan değeri kazanır. Kazanılan puan skor tahtasına yazılır ve diğer takım o devre için 0 puan almış olur. 10 devrenin sonunda puan üstünlüğü hangi takımın ise o maçı kazanmış olur. Eğer 10 devre sonunda beraberlik durumu varsa uzatma devresine geçilir ve her takıma 4 dakika 30 saniye düşünme süresi verilir.

Şekil 11. Curling skorboard örneği, (URL 11)

WORLD CURLING FEDERATION

LE CHAMPIONNAT D'EUROPE DE CURLING 2015 HELSINGBORG skåne

TEAM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	TOTAL
TUR	1	0	1	0	2	0	1	0	4	X		9
ENG	0	1	0	1	0	1	0	1	0	X		4

NEH.com

TRAVELER

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Araştırma Yöntemi

Bu çalışma ‘‘Tarama Modeli’’ olarak uygulanmıştır. Tarama modelleri, geçmişte var olmuş bir durumu günümüzde de devam eden modelleri tanımlamayı hedefleyen araştırma modelleridir. Araştırmanın konusu olan olay, kişi veya madde, kendi koşulları içinde herhangi bir değiştirme veya etkileme çabası içinde olunmadan olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Burada önemli olan husus anlaşılacak istenen durumun uygun bir şekilde belirlenmesidir (Karasar, 2005). İlişkisel tarama ise, ‘‘iki veya daha fazla değişken arasında olan ilişkiyi tespit etmek ve neden-sonuç ilişkisiyle ilgili birtakım ipuçları elde etmek amacı ile yapılan çalışma modelidir’’ (Büyüköztürk vd., 2012)

Çalışma Grubu/Katılımcılar

Bu araştırmanın evreni, 2021/2022 yılında curling spor branşın da Süper Lig, 1. Lig ve 2. lig klasmanında mücadele eden sporculardan oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise aktif bir şekilde mücadele eden ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 97 kadın ve 95 erkek olmak üzere toplam 192 sporcudan oluşmaktadır.

Basit tesadüfi örnekleme yöntemine göre, ele alınacak çalışmanın evrene göre benzerlik (homojenlik) göstermesi gerekmektedir (İslamoğlu, 2003).

Veri Toplama Teknikleri/Araçları

Araştırmanın verilerinin elde edilebilmesi gayesiyle ‘‘Kişisel Bilgi Formu’’ ile birlikte ‘‘Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği (ÇYLYÖ)’’ (Ek-2.) kullanılmıştır. ÇYLYÖ: Dursun, Günay ve Yenel (2019) tarafından geliştirilen ölçek ‘‘Politik Liderlik ‘‘İnsan Kaynaklı Liderlik’’, ‘‘Karizmatik Liderlik’’ ve ‘‘Yapısal Liderlik’’ olmak üzere toplam 19 madde ve 4 boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte ters kodlanan madde bulunmamaktadır. Ölçeğin güvenirliğine ilişkin iç tutarlılık katsayısı, ‘‘Politik Liderlik’’ için .80, ‘‘İnsan Kaynaklı Liderlik’’ için .73, ‘‘Karizmatik Liderlik’’ için .74 ve ‘‘Yapısal Liderlik’’ için ise .72 olarak tespit edilmiştir.

Süreç/Uygulama

Yapılacak olan çalışma etik kurul onayı (Ek-1.) ve gereken izinler alındıktan sonra taahhünameye bağlı kalınarak, Erzurum ilinde 2021/2022 yıllarında düzenlenen Türkiye

Curling Federasyonu bünyesinde yapılan curling müsabakalarına katılan sporculara yüz yüze uygulanmıştır. Bireylere kişisel bilgi formu ile anket içerisinde bulunan Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri ölçeğindeki sorulara yanıt vermeleri istenmiştir. Tüm analizler SPSS istatistik programıyla yapılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada “Kişisel Bilgi Formu” ile birlikte “Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği (ÇYLYÖ)” kullanılmıştır. Anketleri uygulamadan önce katılımcılara anket ile ilgili gerekli bilgilendirme araştırmacı tarafından yapılmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan anket formu uygulanmıştır. ÇYLYÖ: Dursun, Günay ve Yenel (2019) tarafından geliştirilen ölçek “Politik Liderlik “İnsan Kaynaklı Liderlik”, “Karizmatik Liderlik” ve “Yapısal Liderlik” olmak üzere toplam 19 madde ve 4 boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte ters kodlanan madde bulunmamaktadır. Ölçeğin güvenirliğine ilişkin iç tutarlılık katsayısı, “Politik Liderlik” için .80, “İnsan Kaynaklı Liderlik” için .73, “Karizmatik Liderlik” için .74 ve “Yapısal Liderlik” için ise .72 olarak tespit edilmiştir (Dursun, Günay & Yenel, 2019).

Araştırmamızda toplanan verilere ait ölçeğin güvenirliğine ilişkin iç tutarlılık katsayıları tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Çok Yönlü Liderlik Ölçeği Güvenirlilik Cronbach's Alpha değerleri

Çok Yönlü Liderlik Ölçeği Alt Boyutlar	N	Cronbach's Alpha	N of Items
Politik Liderlik	192	,86	5
İnsan Kaynaklı Liderlik	192	,90	5
Karizmatik Liderlik	192	,87	5
Yapısal Liderlik	192	,92	4
Ölçeğin Tamamı	192	,96	19

Verilerin Analizi

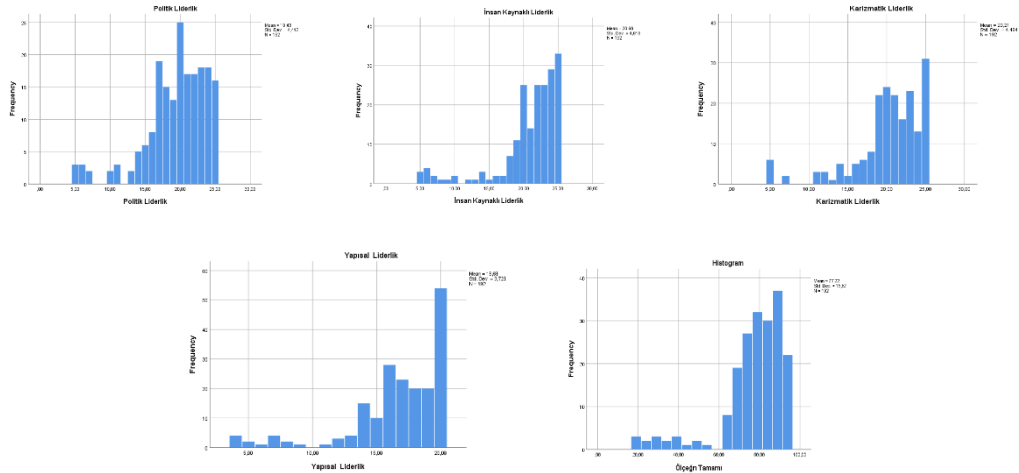
“Araştırmacı istatistiksel analizi yapmadan önce, yapılacak analiz ile ilgili doğrusallık, durağanlık, homojenlik ve normallik gibi varsayımların sağlandığını gösteren istatistiksel bilgiler verilmelidir. Daha sonra araştırmacı tercih ettiği analiz tekniklerini gerekçelendirmelidir” (Tozoğlu & Dursun, 2020).

Araştırmada, ölçekler aracılığı ile elde edilen verilerin analiz edilebilmesi için önce verilerin işlenmesiyle ilgili çalışmalar yapılmıştır. Bunun için öncelikle, sporculara uygulanan demografik bilgi formu ve “Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği” detaylı bir şekilde kontrol

edildi. Araştırmaya uygun veriler, dijital ortama aktarılıp verilerin analizinde değerlendirildi. Verilerin analizinde SPSS 25,0 paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde öncelik olarak frekans, aritmetik ortalama, mod, medyan, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistiksel analizler yapılmıştır. Daha sonra verilerin normal dağılım gösterip göstermediğinin belirlenmesi için mod, medyan ve aritmetik ortalama ile çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmıştır. Bu değerler Tablo 2’de verilmiştir. Çok yönlü liderlik yönelimleri ölçeği alt boyutlarının mod, medyan, aritmetik ortalamaları, çarpıklık ve basıklık değerlerinin birbirine yakın olmadığı, Büyüköztürk’ün (2012), (-1 ile +1) olarak belirlediği sınırlar içerisinde yer almadığı için verilerin normal dağılıma sahip olmadığı görülmüştür. Normal dağılım göstermediği için non- parametrik testler uygulanmıştır.

Tablo 2. Çok Yönlü Liderlik Ölçeği Normallik Dağılımları

	Politik Liderlik	İnsan Kaynaklı Liderlik	Karizmatik Liderlik	Yapısal Liderlik	Ölçeğin Tamamı
N	192	192	192	192	192
Mean	19,43	20,90	20,20	16,68	77,22
Median	20,00	22,00	21,00	17,00	81,00
Mode	20,00	25,00	25,00	20,00	88,00
Std. Deviation	4,411	4,615	4,494	3,728	15,869
Skewness	-1,261	-1,975	-1,605	-1,707	-1,894
Std. Error of Skewness	,175	,175	,175	,175	,175
Kurtosis	1,881	3,769	2,934	2,961	3,767
Std. Error of Kurtosis	,349	,349	,349	,349	,349

Normal dağılım göstermeyen verilerde non-parametrik testlerden, iki farklı bağımsız değişkenler ile çok yönlü liderlik yönelimleri ölçeği alt boyutları arasındaki farklılaşmayı belirlemek için “Mann Whitney U, ikiden fazla farklı bağımsız değişkenler ile çok yönlü liderlik yönelimleri ölçeği alt boyutları arasındaki farklılaşmayı belirlemek için “Kruskal Wallis-H testi” ve değişkenler arasındaki farklılığı belirlemek amacıyla tek yönlü anova (tukey HSD) testi uygulanmıştır. Sürekli değişkenler ile çok yönlü liderlik yönelimleri ölçeği alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla “Pearson korelasyon” analizleri yapılarak sonuçlar $p<,050$ anlamlılık düzeyine göre değerlendirilmiştir (Bursal, 2019; Büyüköztürk, 2012).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular

Bu bölümde araştırma da elde edilen veriler doğrultusunda; değişkenler arasındaki farklılaşma ve ilişkiyi belirlemek için yapılan testlere ait analizi sonucunda ortaya çıkan tablolar ve yorumlar sunulmuştur.

Tablo 3. *Sporcuların Cinsiyet Dağılımı*

Cinsiyet	n	%	Toplam %
Kadın	97	50,5	50,5
Erkek	95	49,5	100,0
Toplam	192	100,0	

Araştırmaya 97(%50,5) kadın ve 95(%49,5) erkek olmak üzere toplam 192 sporcu katılmıştır.

Tablo 4. *Sporcuların Yaş Ortalamaları*

Yaş	
n	192
Mean	22,86
Median	20,00
Mode	17,00
Std. Deviation	10,30

Araştırmaya katılan sporcuların yaş ortalamalarının $22,86 \pm 10,30$ olduğu gözlenmiştir.

Tablo 5. *Sporcuların Medeni Durumları*

Medeni Durum	n	%	Toplam %
Bekâr	165	85,9	85,9
Evli	27	14,1	100,0
Toplam	192	100,0	

Araştırmaya katılan sporculardan 165 kişinin(%85,9) bekar ve 27 kişinin(%14,1) ise evli oldukları gözlenmiştir.

Tablo 6. Sporcuların Öğrenim Durumları

Öğrenim Durumu	n	%	Toplam %
Ortaöğretim	80	41,7	41,7
Üniversite	98	51,0	92,7
Yüksek Lisans/Doktora	14	7,3	100,0
Toplam	192	100,0	

Araştırmaya katılan sporcuların öğrenim düzeyleri incelendiğinde 98 kişinin(%51) Üniversite, 80 kişinin(%41,7) Ortaöğretim ve 14 kişinin(%7,3) de Yüksek Lisans/Doktora düzeyinde oldukları gözlenmiştir.

Tablo 7. Sporcuların Oyundaki Pozisyonları

Oyuncu Pozisyonunu	n	%	Toplam %
4	46	24,0	24,0
3	41	21,4	45,3
2	47	24,5	69,8
1	51	26,6	96,4
Yedek	7	3,6	100,0
Toplam	192	100,0	

Araştırmaya katılan sporculardan 46 kişi(%24) 4. oyuncu, 41 kişi(%21,4) 3. oyuncu, 47 kişi(%24,5) 2. oyuncu, 51 kişi(%26,6) 1. oyuncu ve 7 kişi(%3,6) de yedek oyuncu olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 8. Sporcuların Takımdaki Roller

Takımdaki Rolü	n	%	Toplam %
Kaptan	45	23,4	23,4
Kaptan Yardımcısı	46	24,0	47,4
Oyuncu	101	52,6	100,0
Toplam	192	100,0	

Araştırmaya katılan sporculardan 45 kişinin(%23,4) kaptanlık yaptığı, 46 kişinin(%24) kaptan yardımcılığı ve 101 kişinin(%52,6) ise oyuncu olarak takımda görev yapmakta oldukları gözlenmiştir.

Tablo 9. Sporcuların Antrenörlerin Cinsiyetleri

Antrenörünün Cinsiyeti	n	%	Toplam %
Kadın	43	22,4	22,4
Erkek	149	77,6	100,0
Toplam	192	100,0	

Sporcuların antrenörlerinden 43 kişinin(%22,4) kadın ve 149 kişinin(%77,6) erkek antrenör olduğu gözlenmiştir.

Tablo 10. Sporcuların Bulundukları Klasman Düzeyleri

Klasman	n	%	Toplam %
Süper Lig	49	25,5	25,5
1.Lig	84	43,8	69,3
2.Lig	59	30,7	100,0
Toplam	192	100,0	

Araştırmaya katılan sporcuların mücadele ettikleri klasman düzeyleri incelendiğinde, 49 kişinin(%25,5) süper lig, 84 kişinin(%43,8) 1. lig ve 59 kişinin(%30,7) 2. lig klasman düzeyinde oldukları gözlenmiştir.

Tablo 11. *Sporcuların Sporculuk ve Haftalık Antrenman Yapma Süreleri Ortalamaları*

	Kaç Yıldır Curling Sporu Yapıyorsunuz?	Haftada Toplam Kaç Saat Antrenman Yapıyorsunuz?
n	192	192
Mean	4,59	7,99
Median	4,00	8,00
Mode	1,00	10,00
Std. Deviation	3,57	3,89

Araştırmaya katılan sporcuların ortalama $4,59 \pm 3,57$ yıl curling sporunu yaptıkları ve ortalama haftada toplam $7,99 \pm 3,89$ saat antrenman yaptıkları gözlenmiştir.

Tablo 12. *Sporcuların Cinsiyet Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması*

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	Mean Rank	Sum of Ranks
Politik Liderlik	Kadın	97	100,29	9728,50
	Erkek	95	92,63	8799,50
	Toplam	192		
İnsan Kaynaklı Liderlik	Kadın	97	94,17	9134,50
	Erkek	95	98,88	9393,50
	Toplam	192		
Karizmatik Liderlik	Kadın	97	95,94	9306,00
	Erkek	95	97,07	9222,00
	Toplam	192		
Yapısal Liderlik	Kadın	97	97,53	9460,00
	Erkek	95	95,45	9068,00
	Toplam	192		

Tablo 13. *Sporcuların Cinsiyet Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması*

	Politik Liderlik	İnsan Kaynaklı Liderlik	Karizmatik Liderlik	Yapısal Liderlik
Mann-Whitney U	4239,50	4381,50	4553,00	4508,00
Wilcoxon W	8799,50	9134,50	9306,00	9068,00
Z	-,960	-,592	-,142	-,262
Asymp. Sig. (2-tailed)	,337	,554	,887	,793

12. ve 13. tablolar incelendiğinde ; erkek ve kadın sporcuların çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutlarındaki farklılıkları belirlemek için Mann Whitney U testi yapılmıştır. Yapılan test sonucunda çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutlarında kadın ve erkek sporcular arasında $p<,050$ düzeyinde anlamlı farklılık olmadığı sonucu bulunmuştur.

Tablo 14. *Sporcuların Yaşları ile Çok yönlü Liderlik Ölçeği Alt Boyutları Arasındaki İlişki*

		Politik Liderlik	İnsan Kaynaklı Liderlik	Karizmatik Liderlik	Yapısal Liderlik
	r	,012	,059	,032	,055
Yaş	p	,869	,414	,663	,448
	n	192	192	192	192

Çalışmaya katılan sporcuların yaşları ile çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek için yapılan correlations analizi sonucunda, $p<,050$ düzeyinde, yaş ile çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutları arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır.

Tablo 15. Sporcuların Medeni Durum Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Medeni Durum	n	Mean Rank	Sum of Ranks
Politik Liderlik	Bekâr	165	98,68	16281,50
	Evli	27	83,20	2246,50
	Toplam	192		
İnsan Kaynaklı Liderlik	Bekâr	165	93,31	15395,50
	Evli	27	116,02	3132,50
	Toplam	192		
Karizmatik Liderlik	Bekâr	165	98,13	16191,50
	Evli	27	86,54	2336,50
	Toplam	192		
Yapısal Liderlik	Bekâr	165	94,97	15670,50
	Evli	27	105,83	2857,50
	Toplam	192		

Tablo 16. Sporcuların Medeni Durum Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Politik Liderlik	İnsan Kaynaklı Liderlik	Karizmatik Liderlik	Yapısal Liderlik
Mann-Whitney U	1868,50	1700,50	1958,50	1975,50
Wilcoxon W	2246,50	15395,50	2336,50	15670,50
Z	-1,346	-1,984	-1,011	-,956
Asymp. Sig. (2-tailed)	,178	,047	,312	,339

15. ve 16. tablolar incelendiğinde; bekâr ve evli sporcuların çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutlarındaki farklılıkları belirlemek için Mann Whitney U testi yapılmıştır. Yapılan test sonucunda çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutlarında bekâr ve evli sporcular arasında $p < ,050$ düzeyinde insan kaynaklı liderlik alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu sonucu bulunmuştur. Evli olan sporcuların insan kaynaklı liderlik düzeylerinin bekâr olan sporculardan yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Diğer alt boyutlarda ise evli ve bekâr sporcular arasında anlamlı farklılık olmadığı sonucu bulunmuştur.

Tablo 17. *Sporcuların Sporculuk ve Haftalık Antrenman Süreleri ile Çok yönlü Liderlik Ölçeği Alt Boyutları Arasındaki İlişki*

		Politik Liderlik	İnsan Kaynaklı Liderlik	Karizmatik Liderlik	Yapısal Liderlik
Kaç Yıldır Curling Sporu Yapıyorsunuz?	r	,235**	,170*	,237**	,286**
	p	,001	,018	,001	,000
	n	192	192	192	192
Haftada Toplam Kaç Saat Antrenman Yapıyorsunuz?	r	-,074	-,113	-,048	-,079
	p	,310	,118	,513	,278
	n	192	192	192	192

Çalışmaya katılan sporcuların sporculuk ve haftalık antrenman süreleri ile çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek için yapılan correlations analizi sonucunda, $p < ,050$ düzeyinde, sporculuk süreleri ile çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Sporcuların sporculuk yapma süreleri arttıkça paralel olarak tüm alt boyutlardaki liderlik tutum düzeylerinde de artış olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 18. Sporcuların Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Öğrenim Durumu	n	Mean Rank
Politik Liderlik	Ortaöğretim	80	82,56
	Üniversite	98	101,93
	Yüksek Lisans/Doktora	14	138,14
	Toplam	192	
İnsan Kaynaklı Liderlik	Ortaöğretim	80	86,09
	Üniversite	98	100,45
	Yüksek Lisans/Doktora	14	128,32
	Toplam	192	
Karizmatik Liderlik	Ortaöğretim	80	84,26
	Üniversite	98	102,28
	Yüksek Lisans/Doktora	14	125,96
	Toplam	192	
Yapısal Liderlik	Ortaöğretim	80	78,23
	Üniversite	98	103,30
	Yüksek Lisans/Doktora	14	153,29
	Toplam	192	

Tablo 19. Sporcuların Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Politik Liderlik	İnsan Kaynaklı Liderlik	Karizmatik Liderlik	Yapısal Liderlik
Kruskal-Wallis H	13,93	8,02	8,98	25,49
df	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,001	,018	,011	,000

18. ve 19. tablolar incelendiğinde; sporcuların eğitim düzeyleri arasında çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutlarındaki farklılıkları belirlemek için Kruskal Wallis-H testi yapılmıştır. Yapılan test sonucunda çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutlarında sporcuların eğitim düzeyleri

arasında $p<,050$ düzeyinde bütün alt boyutlarda anlamlı farklılık olduğu sonucu bulunmuştur. Değişkenler arasındaki farklılığı belirlemek amacıyla tek yönlü anova (tukey HSD) testi uygulanmıştır.

Eğitim düzeyi yüksek lisans/doktora olan sporcuların politik liderlik, insan kaynaklı liderlik ve karizmatik liderlik düzeylerinin eğitim düzeyi ortaöğretim olan sporculardan yüksek olduğu sonucu bulunmuştur.

Yapısal liderlik alt boyutunda eğitim düzeyi yüksek lisans/doktora olan sporcuların yapısal liderlik düzeylerinin eğitim düzeyi ortaöğretim ve üniversite olan sporculardan yüksek olduğu, aynı zamanda eğitim düzeyi üniversite olan sporcuların yapısal liderlik düzeylerinin eğitim düzeyi ortaöğretim olan sporculardan yüksek olduğu sonucu bulunmuştur.

Tablo 20. *Sporcuların Oyuncu Pozisyonu Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması*

Alt Boyutlar	Oyuncu Pozisyonu	n	Mean Rank
Politik Liderlik	4	46	115,37
	3	41	87,54
	2	47	99,65
	1	51	82,19
	Yedek	7	108,14
	Toplam	192	
İnsan Kaynaklı Liderlik	4	46	96,92
	3	41	92,15
	2	47	98,55
	1	51	98,63
	Yedek	7	89,93
	Toplam	192	
Karizmatik Liderlik	4	46	104,73
	3	41	87,61
	2	47	103,56
	1	51	85,05
	Yedek	7	130,50
	Toplam	192	
Yapısal Liderlik	4	46	96,58
	3	41	94,55
	2	47	114,90
	1	51	81,39
	Yedek	7	93,93
	Toplam	192	

Tablo 21. *Sporcuların Oyuncu Pozisyonu Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması*

	Politik Liderlik	İnsan Kaynaklı Liderlik	Karizmatik Liderlik	Yapısal Liderlik
Kruskal-Wallis H	10,29	,49	7,69	9,26
df	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,036	,974	,103	,055

20. ve 21. tablolar incelendiğinde; sporcuların oyuncu pozisyonları arasında çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutlarındaki farklılıkları belirlemek için Kruskal Wallis-H testi yapılmıştır. Yapılan test sonucunda çok yönlü liderlik ölçeği politik liderlik alt boyutunda sporcuların oyuncu pozisyonları arasında $p < ,050$ düzeyinde anlamlı farklılık olduğu sonucu bulunmuştur. 4. pozisyondaki oyuncuların politik liderlik düzeylerinin 3. ve 1. pozisyondaki oyunculardan yüksek olduğu sonucu bulunmuştur.

Tablo 22. *Sporcuların Takımdaki Rollerine Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması*

Alt Boyutlar	Takımdaki Rolü	n	Mean Rank
Politik Liderlik	Kaptan	45	120,32
	Kaptan Yardımcısı	46	87,57
	Oyuncu	101	89,96
	Toplam	192	
İnsan Kaynaklı Liderlik	Kaptan	45	97,99
	Kaptan Yardımcısı	46	96,08
	Oyuncu	101	96,03
	Toplam	192	
Karizmatik Liderlik	Kaptan	45	107,30
	Kaptan Yardımcısı	46	89,48
	Oyuncu	101	94,89
	Toplam	192	
Yapısal Liderlik	Kaptan	45	97,31
	Kaptan Yardımcısı	46	98,79
	Oyuncu	101	95,09
	Toplam	192	

Tablo 23. *Sporcuların Takımdaki Rollerini Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması*

	Politik Liderlik	İnsan Kaynaklı Liderlik	Karizmatik Liderlik	Yapısal Liderlik
Kruskal-Wallis H	10,94	,04	2,55	,15
df	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,004	,979	,279	,924

22. ve 23. tablolar incelendiğinde; sporcuların takımdaki rolleri arasında çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutlarındaki farklılıkları belirlemek için Kruskal Wallis-H testi yapılmıştır. Yapılan test sonucunda politik liderlik alt boyutunda sporcuların takımdaki rolleri arasında $p<,050$ düzeyinde anlamlı farklılık olduğu sonucu bulunmuştur. Değişkenler arasındaki farklılığı belirlemek amacıyla tek yönlü anova (tukey HSD) testi uygulanmıştır.

Takımdaki rolü kaptan olan sporcuların politik liderlik düzeylerinin takımdaki rolleri kaptan yardımcısı ve oyuncu olan sporculardan yüksek olduğu sonucu bulunmuştur.

Diğer alt boyutlarda ise sporcuların takımdaki rolleri arasında anlamlı farklılık olmadığı sonucu bulunmuştur.

Tablo 24. Sporcuların Bulundukları Klasman Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Klasman	n	Mean Rank
Politik Liderlik	Süper Lig	49	119,13
	1.Lig	84	86,42
	2.Lig	59	92,06
	Toplam	192	
İnsan Kaynaklı Liderlik	Süper Lig	49	112,97
	1.Lig	84	85,05
	2.Lig	59	99,12
	Toplam	192	
Karizmatik Liderlik	Süper Lig	49	120,01
	1.Lig	84	88,48
	2.Lig	59	88,40
	Toplam	192	
Yapısal Liderlik	Süper Lig	49	113,56
	1.Lig	84	89,84
	2.Lig	59	91,81
	Toplam	192	

Tablo 25. Sporcuların Bulundukları Klasman Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Politik Liderlik	İnsan Kaynaklı Liderlik	Karizmatik Liderlik	Yapısal Liderlik
Kruskal-Wallis H	11,35	8,12	11,91	6,43
df	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,003	,017	,003	,040

24. ve 25. tablolar incelendiğinde; sporcuların bulundukları klasman düzeyleri arasında çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutlarındaki farklılıkları belirlemek için Kruskal Wallis-H testi yapılmıştır. Yapılan test sonucunda bütün alt boyutlarda sporcuların klasman düzeyleri arasında $p < ,050$ düzeyinde anlamlı farklılık olduğu sonucu bulunmuştur. Değişkenler arasındaki farklılığı belirlemek amacıyla tek yönlü anova (tukey HSD) testi uygulanmıştır.

Süper lig klasman düzeyinde olan sporcuların politik liderlik, insan kaynaklı liderlik, karizmatik liderlik ve yapısal liderlik düzeylerinin 1. ve 2. lig düzeyindeki klasmanda olan sporculardan yüksek olduğu sonucu bulunmuştur.

Tablo 26. Sporcuların Antrenörlerinin Cinsiyetleri Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Antrenörün Cinsiyeti	N	Mean Rank	Sum of Ranks
Politik Liderlik	Kadın	43	96,22	4137,50
	Erkek	149	96,58	14390,50
	Toplam	192		
İnsan Kaynaklı Liderlik	Kadın	43	95,99	4127,50
	Erkek	149	96,65	14400,50
	Toplam	192		
Karizmatik Liderlik	Kadın	43	100,08	4303,50
	Erkek	149	95,47	14224,50
	Toplam	192		
Yapısal Liderlik	Kadın	43	99,47	4277,00
	Erkek	149	95,64	14251,00
	Toplam	192		

Tablo 27. Sporcuların Antrenörlerinin Cinsiyetleri Değişkenine Göre Çok Yönlü Liderlik Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Politik Liderlik	İnsan Kaynaklı Liderlik	Karizmatik Liderlik	Yapısal Liderlik
Mann-Whitney U	3191,50	3181,50	3049,50	3076,00
Wilcoxon W	4137,50	4127,50	14224,50	14251,00
Z	-,038	-,069	-,483	-,403
Asymp. Sig. (2-tailed)	,970	,945	,629	,687

26. ve 27. tablolar incelendiğinde; antrenörleri kadın ve erkek olan sporcuların çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutlarındaki farklılıkları belirlemek için Mann Whitney U testi yapılmıştır. Yapılan test sonucunda çok yönlü liderlik ölçeği tüm alt boyutlarında $p < ,050$ düzeyinde antrenörleri kadın ve erkek olan sporcular arasında anlamlı farklılık olmadığı sonucu bulunmuştur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tartışma ve Sonuç

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma verilerinin analizi sonucunda elde edilen bulgular ilgili literatürdeki araştırma bulguları ile tartışılmıştır.

Curling sporunu yapan sporcuların liderlik yönelimlerinin farklı değişkenler açısından incelenmesinin amaçlandığı bu çalışmaya 97 kadın ve 95 erkek olmak üzere toplam 192 sporcu katılmıştır.

Araştırmanın ilk bulgusunda, çalışmaya katılan sporcu ve antrenörlerin cinsiyet değişkenine göre çok yönlü liderlik yönelimi ölçeği alt boyutları arasında yapılan analiz sonucuna göre anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Literatür incelendiğinde, Polat (2023) tarafından 273 öğretmen adayı üzerinde yapılan çalışmada, öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Güler, Dursun ve Günay (2020) tarafından yapılan “Spor lisesi öğrencilerinin liderlik yönelimlerinin incelenmesi” isimli çalışmada katılımcıların cinsiyetleri ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Thompson’ın (2020) 472 orta ve üst düzey yönetici üzerinde yapmış olduğu çalışmada kadın ve erkek yöneticilerin liderlik yönelimlerin farklılaşmadığı saptanmıştır. Oral, Kavas ve Ertük (2019) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yapılan çalışmaya toplam 100 öğrenci katılmıştır. Çalışma sonucuna göre cinsiyet ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Joo, Hee ve Piaw (2013) tarafından Malezya’da özel bir üniversitesinde görev yapan dekanlar üzerinde yapmış oldukları çalışma sonucuna göre cinsiyet ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Alanyazında çalışma sonucumuzla benzerlik gösteren farklı çalışmalar da mevcuttur (Senger & Kaya, 2017; Kurudirek, 2011; Mcardle, 2008; Akçadağ, 2008; Beltekin & Kuyulu, 2019). Literatür incelendiğinde çalışma sonucumuz ile farklılaşan çalışmalara da rastlamak mümkündür. Nguyen vd. (2015) tarafından 519 Rus çalışan üzerinde yapılan çalışmada cinsiyet ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Rus erkeklerin kadınlara göre daha görev yönelimli oldukları saptanmıştır. Özdenk (2015) tarafından yapılan çalışmada “yapıya yönelik liderlik” ve “insan kaynaklı liderlik” boyutlarında kadınlar lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Mujtaba ve Isonura’nın (2012) çalışmasında Japon erkeklerin daha görev yönelimli oldukları tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan sporcuların yaşları ile liderlik yönelimleri ölçeğinden almış oldukları puanlar arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan analiz sonucuna göre sporcuların yaşları ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Literatür incelendiğinde, Gürsoy ve Uzun Aksoy (2021) tarafından hemşirelik ve ebellek öğrencilerinin liderlik yönelimlerini belirlenmesinin amaçlandığı çalışmada, katılımcıların yaşları ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Çetintaş'ın (2019) 219 karate antrenörü üzerinde yapmış olduğu çalışma sonucuna göre antrenörlerin yaşları ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Senger ve Kaya (2017) tarafından öğretmenler üzerinde yapılan çalışmada öğretmenlerin liderlik yönelimlerinin yaşa göre farklılaşmadığı saptanmıştır. Bu sonuçlar çalışma sonucumuzla örtüşmektedir. Muhtaba ve Isonura'nın (2012) çalışmasında yaşlı Japonların daha görev yönelimli olduğu tespit edilmiştir. Yine Nguyen vd. (2015) tarafından yapılan çalışmada yaş ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Çıkan bu sonuçlar ise çalışmamız ile farklılık göstermektedir.

Araştırmaya katılan sporcuların medeni durumları ile liderlik yönelimleri arasında “insan kaynaklı liderlik” boyutunda evli olan sporcular lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Literatür incelendiğinde, Gönen (2021) tarafından faal hakemlerin liderlik yönelimlerinin belirlenmesinin amaçlandığı çalışmada “karizmatik liderlik” ve “insan kaynaklı liderlik” boyutlarında evliler lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Mutlu vd. (2019) tarafından Antrenör adaylarının liderlik yönelimlerinin incelenmesi amacıyla yapılan çalışmaya 287 antrenör aday katılmıştır. Araştırma sonucuna göre katılımcıların medeni durumları ile liderlik yönelimleri arasında “insan kaynaklı liderlik” boyutunda evli olanlar lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. Özmen ve Şentürk'ün (2018) çalışmasında da öğretmenlerin liderlik yönelimlerin evliler lehine farklılaştığı saptanmıştır. Kaygın ve Yerdelen-Kaygın (2012) ve Mohammed, Othman ve D'Silva'nın (2012) yapmış oldukları çalışmalarda da medeni durumun liderlik yönelimleri üzerinde anlamlı bir farklılığa neden olduğu bulunmuştur. Çıkan bu sonuçlar çalışma sonucumuzla benzerlik göstermektedir.

Araştırmaya katılan sporcuların sporculuk ve haftalık antrenman süreleri ile çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek için yapılan analiz sonucunda sporculuk süreleri ile çok yönlü liderlik ölçeği alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Literatür incelendiğinde, Dayıcan ve Demiray (2021) tarafından yapılan “Türkiye masa tenisi liglerinde oynayan sporcuların liderlik yönelimleri ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi” isimli çalışmada, sporculuk süreleri ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. 15 yıl ve üstü süredir mücadele eden sporcuların diğerlerine göre liderlik yönelimlerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Güler, Dursun ve Günay'ın

(2020) çalışmasında katılımcıların spor yapma süreleri ile “Politik liderlik” ve “Yapıya yönelik liderlik” boyutları arasında pozitif yönlü ilişki bulunmuştur. Bayındır’ın (2020) çalışmasında spor yapma süresi ile liderlik yönelimi arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. 10 yıl ve üzeri süredir spor yapanların 1-3 yıl arası spor yapanlara göre liderlik yönelimlerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Ağralı, Ermiş ve Dereceli (2023) tarafından basketbolcuların liderlik yönelimlerinin incelendiği çalışmaya 320 sporcu katılmıştır. Araştırma sonucuna göre spor yapma yılı değişkeni ile yapısal ve politik liderlik boyutları arasında anlamlı farklılık saptanmıştır. 16 yıl ve üzeri spor süresi bulunan sporcuların liderlik yönelimlerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Çıkan bu sonuçlar çalışma sonucumuzla örtüşmektedir. Sarıkol ve Ustaoglu Hoşver (2023) tarafından antrenörlük bölümü öğrencileri üzerine yapılan çalışmada spor yapma süresi ile liderlik yönelimi arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuç ise çalışma sonucumuzla farklılık göstermektedir.

Katılımcıların eğitim düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasında eğitim düzeyleri yüksek lisans/doktora olan bireylerin liderlik yönelimlerinin eğitim düzeyi ortaöğretim olan bireylerden daha yüksek çıktığı saptanmıştır. Literatür incelendiğinde, Karaka (2023) tarafından gençlik kulüpleri çalışanları üzerinde yapılan çalışmada, katılımcıların eğitim düzeyleri yükseldikçe liderlik yönelim algıların da yükseldiği saptanmıştır. Yılmaz ve Yenel (2020) tarafından yapılan “Gençlik Kamplarında Görev Alan Kamp Liderlerinin Liderlik Yönelimlerinin İncelenmesi” isimli çalışmada katılımcıların liderlik yönelimlerinin eğitim düzeyine göre farklılaştığı ve eğitim düzeyi yüksek lisans olanların eğitim düzeyi lisans olanlara göre liderlik yönelimlerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Türkmen (2017) tarafından turist rehberleri üzerinde yapılan çalışmada katılımcıların eğitim düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasında eğitim düzeyi yüksek lisans olanlar lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Çıkan bu sonuçlar çalışma sonucumuzla örtüşmektedir. Öte yandan Bezci, Akgül, Göktepe ve Gölgeleyen (2022) tarafından Tekvando antrenörleri üzerinde yapılan çalışma sonucunda, antrenörlerin eğitim düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Bu sonuç ise çalışma sonucumuzla farklılık göstermektedir.

Yapılan test sonucunda çok yönlü liderlik ölçeği politik liderlik alt boyutunda sporcuların oyuncu pozisyonları arasında anlamlı farklılık olduğu sonucu bulunmuştur. 4. pozisyondaki oyuncuların politik liderlik düzeylerinin 3. ve 1. pozisyondaki oyuncuların liderlik yönelimlerini inceleyen araştırmaya rastlanmamıştır. Sporcuların takımdaki rolleri ile liderlik yönelimleri ölçeği alt boyutlarından almış oldukları puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Takımdaki rolü kaptan olan sporcuların politik liderlik düzeylerinin takımdaki

rolleri kaptan yardımcısı ve oyuncu olan sporculardan yüksek olduğu sonucu bulunmuştur. İlgili literatür incelendiğinde takımdaki rolleri ile liderlik yönelimlerini inceleyen araştırmaya rastlanmamıştır.

Sporcuların bulundukları klasman düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Süper lig klasman düzeyinde olan sporcuların politik liderlik, insan kaynaklı liderlik, karizmatik liderlik ve yapısal liderlik düzeylerinin 1. ve 2. lig düzeyindeki klasmanda olan sporculardan yüksek olduğu sonucu bulunmuştur. Literatür incelendiğinde, Karakurt (2022) tarafından profesyonel futbolcular üzerinde yapılan çalışma sonucunda üst liglerde oynayan sporcuların liderlik algılarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Özsarı'nın (2020) çalışmasında, süper amatör ligde oynayan sporcuların liderlik davranış puanlarının 1. Lig amatör liginde oynayan sporculardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Çıkan bu sonuçlar çalışma sonucumuzla benzerlik göstermektedir.

Öneriler

Araştırma sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir;

- Uzun yıllar Curling sporu yapan sporcuların liderlik yönelimlerinin daha yüksek olması sonucundan hareketle Curling sporunun okullarda yaygınlaşmasını sağlayacak politikalar geliştirilebilir.
- Eğitim düzeyi lisansüstü olanların liderlik yönelimlerinin daha yüksek olması sonucundan hareketle lisans seviyesinde öğrenim gören sporcuların liderlik yönelimlerinin arttırılabilmesi için müfredatta liderlik dersleri olmayan bölümlere liderlik derslerinin eklenmesine yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Üst klasmanlarda oynayan sporcuların liderlik yönelimlerinin alt klasmanlarda oynayan sporculardan daha yüksek olmasının altında yatan nedenleri ortaya koymak açısından nitel araştırmalar yapılabilir.
- Curling sporcuların liderlik yönelimleri ile farklı branşlardaki sporcuların liderlik yönelimlerinin karşılaştırıldığı çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akçadağ, S. (2008). *Okul öncesi öğretmenlerinin liderlik davranışları ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Ankara ili örneği). (Tez No. 218923). [Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Aslan, Ş. (2013). *Geçmişten Günümüze Liderlik Kuramları*. Eğitim Kitapevi Yayıncılık.
- Barutçugil, İ. (2014). *Liderlik* (1. Baskı). İstanbul: Kariyer Yayıncılık.
- Bayındır, M. (2020). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin liderlik yönelim davranışların araştırılması: İstanbul Gelişim Üniversitesi örneği. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 260-268.
- Beltekin, E., & Kuyulu, İ. (2019). Spor Bilimleri Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin liderlik yönelim düzeylerinin incelenmesi (Erciyes Üniversitesi örneği). *Herkes için Spor ve Rekreasyon Dergisi*, 1(1), 26-29.
- Bezci, Ş., Akgül, M. N., Göktepe, M., & Gölgeleyen, H. (2022). Taekwondo Antrenörlerinin İletişim Becerileri ile Liderlik Yönelimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 5 (Özel Sayı 2), 783-797.
- Bolman, L. G., & Deal, T. (1991). Liderlik ve Yönetim etkinliği, çok çerçeveli, çok sektörlü bir analiz, "*İnsan Kaynaklı Yönetimi*", S. 30(4), 509-534.
- Bolman, L. G., & Deal, T. (2003). *Reframing organizations San Francisco*: Jossey-Bass.
- Bolman, L. G., & Deal, T. E. (2017). *Reframing organizations: Artistry, choice, and leadership*. John Wiley & Sons.
- Bursal, M. (2019). *SPSS ile Temel Veri Analizleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Veri Analizi El Kitabı* (17. Basım), Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Çetintaş, Y. (2019). *Karate antrenörlerinin liderlik yönelimlerinin incelenmesi*. (Tez No. 586471). [Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Bartın]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Dayıcan, Y., & Demiray, E. (2021). Türkiye masa tenisi liglerinde oynayan sporcuların liderlik yönelimleri ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 257-268.
- Dumlu, Y. (2015). *15-16 yaş arası curling sporcularının bazı fiziksel ve biyomotor özelliklerinin araştırılması*. (Tez No.406888). [Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Dursun, M., Arı, Ç., Kocamaz, Adaş., S., & Ulun, C. (2019). *Spor örgütlerinde çalışan bireylerin lider kavramına ilişkin metaforik algıları*. Spor bilimleri alanında Araştırma Makaleleri. Gece Akademi, 199-214.
- Dursun, M., Günay, M., & Yenel, İ. F. (2019). Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği (ÇYLYÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 2(2), 333-347.

- Dünya Curling Federasyonu, (2022). <https://worldcurling.org/>
- Eberlin, A. (2016). *The Flemish and The Game of Curling*. Scotland and The Flemish People, Ünüversity of st Andrews.
- Eren, E. (2014). *Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Ermiş, S. A., & Dereceli, E. (2023). Farklı Liglerde Oynayan Basketbolcuların Liderlik Yönelimleri (Ege Bölgesi Örneği). *Türk Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 11-20.
- Gönen, A. B. (2021). *Faal hakemlerin liderlik özellikleri ile empati düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Tez No.680241). [Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi, Antalya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Güler, B., Dursun, M., & Günay, M. (2020). Spor lisesi öğrencilerinin liderlik yönelimlerinin incelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 576-587.
- Gürsoy, E., & Uzun Aksoy, M. (2021). Hemşirelik ve Ebelik Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri ve Liderlik Yönelimlerinin Belirlenmesi. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 18 (1), 37-43.
- Howard, R. (2009). *Curl to Win*. Canada
- Joo, M. T. H., Hee, T. F., & Piaw, C. Y. (2014). Malezya'daki özel bir üniversitede eğitim liderinin liderlik yönelimleri. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 114, 681-686.
- Kalfa, M. (2019). “Yönetim ve Spor”, Spor Bilimleri Araştırmaları (Ed:Z.F. Dinç) Ankara: Akademisyen Kitapevi.
- Karaka, M. (2023). *Gençlik kulüpleri çalışanlarının liderlik yönelimlerinin özgüvenleri üzerindeki etkisi*. (Tez No.789347). [Yüksek Lisans Tezi. Gelişim Üniversitesi, İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Karakurt, G. (2022). *Profesyonel futbolcuların antrenörleriyle ilgili karizmatik liderlik algılarının farklı değişkenlere göre incelenmesi*. (Tez No.736275). [Yüksek Lisans Tezi. Bayburt Üniversitesi,Batburt]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaygın, E., & Yerdelen Kaygın, C. (2012). Çalışanların dönüştürücü liderlik algılarını belirlemeye yönelik bir araştırma. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 29-38
- Keçecioğlu, T. (2003). *Lider & Liderlik* (1. Baskı) İstanbul: Okumuş Adam Yayıncılık ve Eğitim Hizmetleri.
- Kurudirek, M. A. (2011). *Spor yöneticiliği ile beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin eğitim seviyelerinin liderlik düzeylerine etkisi*. (Tez No.272682). [Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi,Erzurum]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Mcardle, M. K. (2008). Leadership orientations of community college presidents and the administrators who report to them: a frame analysis. Unpublished doctoral dissertation, *University of Central Florida, College of Education*, Florida.
- Mohammed, K. A., Othman, J., & D'Silva, J. L. (2012). Social demographic factors that influence transformational leadership styles among top management in selected organizations in malaysia. *Asian Social Science*, 8(13), 51-58.
- Mujtaba, B. G., & Isomura, K. (2012). Examining the Japanese leadership orientations and their changes. *Leadership & Organization Development Journal*.

- Mutlu, T. O., Akoğlu, H. E., Şentürk, H. E., Ağılönü, A., & Özbey, Ö. (2019). Antrenör Adaylarının İletişim ve Liderlik Becerilerinin İncelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(1), 167-177.
- Nguyen, L. D., Ermasova, N., Geyfman, V., & Muhtaba, B. G. (2015). Leadership orientations of Russian working adults: Do age, gender, education, and government work experience make a difference?. *Public Organization Review*, 15, 399-413.
- Oral, O., Kavas, N., & Ertürk, G. (2019). Analysis of Leadership Types by University, Gender and Department Variables. *European Journal of Physical Education and Sport Science*.
- Özdenk, S. (2015). *Bireysel ve takım sporuyla uğraşan sporcular ile spor yapmayan bireylerin duygusal zekâ ve liderlik özelliklerinin incelenmesi*. (Tez No.419376). [Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Özmen, İ., & Şentürk, İ. (2018). Bolman ve Deal'ın Dört Çerçeve Kuramından Liderlik ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışı İlişkisi. *Uluslararası Liderlik Çalışmaları Dergisi: Kuram ve Uygulama*, 1(1), 29-51.
- Özsarı, A. (2010). *Amatör futbolcuların antrenörlerde bulunmasını istedikleri liderlik tarzlarının tespiti*. (Tez No.260675). [Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir.
- Polat, M. (2023). Pre-service teachers' multidimensional leadership orientations: A PLS-SEM modelling. *Journal of Innovative Research in Teacher Education*, 4(1).
- Polat, Ö. (2019). *Curling sporcularında takım birlikteliğinin farklı değişkenler açısından incelenmesi*. (Tez No.558924). [Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Sarıkol, E., & Hoşver, P. U. (2023). Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Antrenörlük Bölümü Öğrencilerinin Liderlik Tarzı Algılarının İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 8(1), 18-30.
- Senger, K., & Kaya, H. İ. (2017). Öğretmenlerin Liderlik Yönelim Algılarının Yaş ve Cinsiyet Değişkenleri Açısından İncelenmesi. *Turan: Stratejik Araştırmalar Merkezi*, 9(36), 168-175.
- Süleymanoğulları, M. (2021). *Curling sporcularının mental dayanıklılık ve hedef bağlılığı düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi*. (Tez No.667541). [Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Thompson, M. D. (2000). Gender, leadership orientation, and effectiveness: Testing the theoretical models of Bolman & Deal and Quinn. *Sex roles*, 42(11-12), 969-992.
- Tozoğlu, E., & Dursun, M. (2020). *Spor Bilimlerinde Bilimsel Araştırma Süreci*, Editör; Gökmen, Ö. Spor & Bilim, Efe Akademi Yayınevi. İstanbul. S.7-23.
- Türkmen, M. T. (2017). Turist Rehberlerinin Liderlik Yönelimlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 16 (3), 913-927. DOI: 10.21547/jss.314860
- Uçan, İ., Ağırbaş, Ö., & Tatlısu, B. (2022). *Her yönüyle Spor Araştırmaları III*, Ankara: Akademisyen Kitapevi, ss.213-225.
- Vries, Manfred Kets de. (2007), *Liderliğin Gizemi: İşletmelerde Liderlik Davranışı*, (Çev.: Zülfi Dicleli), MESS Yayınları, İstanbul.

Yetim, A. A. (1996). Spor Yönetiminde Liderlik. *Beden Eğitimi Spor Bilimleri Dergisi I* (3), 85-94.

Yılmaz, M., & Yenel, F. (2020). Gençlik kamplarında görev alan kamp liderlerinin liderlik yönelimlerinin incelenmesi. *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi*, 2(2), 118-134.

URL 1, <https://dunyalilar.org/curling-oynamaya-var-misiniz.html/>

URL 2, <https://blog.korayspor.com/curling-hakkinda-merak-edilenler/>

URL 3, (<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1076509566143084&set=pcb.1076510059476368>)

URL 4, (<https://www.salom.com.tr/haber/124331/korling-taslari-ve-anlasilamayan-fizik-teorileri>)

URL5, <https://sporubenimletani.org/curling/> https://www.wlzcxy.com/?product_id=144001279_76

URL 6, https://open3dmodel.com/tr/3d-models/3d-model-curling-broom-equipment_200200.html

URL 7, <https://cornwallcurling.com/2017/01/05/dont-whack-the-hack>

URL8,<https://slate.com/culture/2018/02/best-jobs-at-the-olympics-curling-measuring-device-guy.html>

URL 9, <https://www.hack2house.com/product-page/laser-lsd-curling-stone-measure-deluxe-model>

URL 10, <https://www.scottishcurling.org/the-five-rock-rule-your-questions-answered/>

URL 11, <https://www.curling.gov.tr/detaylar/324/haber>

EKLER

Ek-1.Etik Kurul Kararı

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-70400699-000-2200059569
Konu : Etik Kurul Kararı

22.02.2022

DAĞITIM YERLERİNE

Fakültemiz Etik Kurulunun 21.02.2022 tarihli oturumunda alınan E-70400699-050.02.04-2200058578 sayılı, 2022/2 Fakülte Etik Kurulu Kararları konulu belgede yer alan karar metni aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Karar 27: Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Ayşe GÖZÜTOK'un "Curling Sporcularının Çok Yönlü Liderlik Becerilerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi." başlıklı tez çalışması isteği ile ilgili yazısı ve ekleri incelendi. Yapılan görüşmelerden sonra; adı geçen araştırma çalışmasının yürütülmesinin, etik kurallarına uygun olduğuna, oy birliği ile kabul edilmesine karar verildi.

Prof.Dr. Necip Fazıl KİŞHALI
Alt Kurul Başkanı

Dağıtım:
Gereği:
Sayın Prof.Dr. Erdoğan TOZOĞLU
Ayşe GÖZÜTOK

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 0F1CA56574F
Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı 25240
Emrum
Tel: +90 442 2311380
Elektronik Ad: <http://www.atauni.edu.tr/#besyo>
Kop Adresi: atauni@hs01.kop.tr

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/atauni-universitesi-ebys>

Bilgi: Özer TOPAL
Faks: +90 442 2311333
E-Posta: besyo@atauni.edu.tr

Ek-2. Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği

Çalışmanın amacı; Curling Sporcularının Çok Yönlü Liderlik Yönelimlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesidir. Vereceğiniz cevapların üçüncü kişilerle kesinlikle paylaşılmayacağını belirtir, çalışmaya sağladığınız katkılardan dolayı şimdiden teşekkür ederiz.

1. Cinsiyet () Kadın () Erkek
2. Yaş :
3. Medeni Durum () Bekar () Evli
4. Öğrenim Düzeyi () Ortaöğretim () Üniversite () Yüksek Lisans/Doktora
5. Kaç Yıldır Curling Sporunu Yapıyorsunuz? :
6. Haftada Toplam Kaç Saat Antrenman Yapıyorsunuz?(saat)
7. Oyuncu Pozisyonunuz Nedir?
() 4. Oyuncu () 3. Oyuncu () 2. Oyuncu () 1. Oyuncu () Yedek
8. Takımdaki Rolünüz Nedir? () Kaptan () Kaptan Yardımcısı () Oyuncu
9. Antrenörünüzün Cinsiyeti? () Kadın () Erkek
10. Hangi Klasmandasınız? () Süper Lig () 1.Lig () 2.Lig () Yükselme

Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği (ÇYLYÖ)	Tamamen Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Mantıklı düşünürüm.					
2. Başkalarının sorunlarına karşı duyarlıyım.					
3. İnsanları harekete geçirme yeteneğine sahibim					
4. Dikkatli plan yaparım.					
5. Planlanan işlerin zamanında bitirilmesine önem veririm.					
6. İnsanları ikna etmede başarılıyım.					
7. Problemleri mantıklı düşünerek çözerim.					
8. Başkasının fikirlerini önemserim.					
9. Güç sahibi insanların desteğini almada başarılıyım.					
10. İnsanları etkileme yeteneğine sahibim.					
11. İnsanlar için ilham kaynağıyım.					
12. İnsanlar arasındaki sorunları çözme konusunda gayretliyim.					
13. Yaratıcı bir insanımdır.					
14. İnsanlara yardım etmeyi severim.					
15. Kendimi karizmatik bulurum.					
16. Heyecan verici yeni fikirler yaratırım.					
17. İyi bir dinleyiciyim.					
18. Zorluklara rağmen başarıya ulaşırım.					
19. Doğru kararlar vermede başarılıyım.					

Ek-3. Çalışma İzin Yazısı

TÜRKİYE CURLING FEDERASYONU TURKISH CURLING FEDERATION

Sayı : E-24379953 -125.99-7895674
Konu : Tez Çalışması Uygunluğu (Ayşe GÖZÜTOK)

15.01.2024

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANANBİLİM DALI BAKANLIĞINA

İlgi : Ayşe GÖZÜTOK'un Yüksek Lisans Tez Çalışması.

İlgi yazınızda belirtilen, Üniversitemiz tezli yüksek lisans programı öğrencisi Ayşe GÖZÜTOK'un "Curling Spor Branşında Yarışan Sporcuların Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" başlıklı tez çalışması ile ilgili anket çalışmasının Federasyonumuz sporcularına uygulanması uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

 Kenan ŞEBİN
Federasyon Başkanı

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Ayşe GÖZÜTOK
Doğum tarihi	
Doğum yeri	
Medeni hali	Evli
Uyruğu	T.C.
Adres	
Tel	
E-mail	
Eğitim	
Lisans:	Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü
Yüksek Lisans:	Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Doktora:	
Yabancı Dil :	İngilizce